

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

220. Meddelelse. 28. Marts 1934.

A. Forsøgsresultater.

Kartoffelsorter og Kartoffelsygdomme.

Bladrullesyge og Mosaiksyge skyldes Tilstedeværelsen af et usynligt Smitstof (et saakaldt ultrafiltrabelt Virus) i Planterne. Det overføres fra syge til sunde Planter ved Stik af sugende Insekter som Tæger og Bladlus. Smitstoffet overføres gennem Knoldene til Afkommet.

Kartoffelskimmel, *Phytophthora infestans* (se 85. Meddelelse), angriber baade Top og Knolde.

Der er stor Forskel paa Kartoffelsorternes Modtagelighed for Skimmel; der er endog ofte stor Forskel paa Toppens og Knoldenes Modtagelighed hos samme Sort, f. Eks. har Majestic modtagelig Top, men meget modstandsdygtige Knolde.

Siden 1926 har der ved Statens plantepatologiske Forsøg været udført Forsøg med Afprøvning af Kartoffelsorternes Forhold over for Sygdomme. Opmærksomheden har først og fremmest været rettet mod Bladrullesyge og Mosaiksyge, dernæst mod Kartoffelskimmel paa Top og Knolde.

Forsøgene er udført paa følgende Maade:

De fremskaffede Kartoffelpartier er delt i to Halvdele, hvoraf den ene er dyrket 3 Somre ved Tylstrup, hvor Klimaet er barskt og Virussygdommene ikke breder sig synderligt; den anden Halvdel er samtidig dyrket i Lyngby, omgivet af blad- rulle- og mosaiksyge Magnum bonum, og er paa den lune, indelukkede Lokalitet blevet mere eller mindre smittet med Virussygdomme. Den fjerde Sommer er de to Hold, Tylstrup Avl og Lyngby Avl, sammenlignet ved Dyrkning Side om Side i Lyngby. Da alle andre Forhold er lige, er Udbyttenedgangen Udtryk for Sorternes Modtagelighed for Bladrulle- og Mosaiksyge. Som Eksempel kan nævnes, at Pepo faldt 5 pCt. og

Magnum bonum 83 pCt. i Udbytte; den første er altsaa meget modstandsdygtig, den sidste meget modtagelig.

Paa lignende Maade er Modtagelighed for Skimmel paa Toppen bestemt ved Udbytteforøgelsen ved Sprøjtning to Gange med 2 pCt. Bordeauxvædske.

Skimmel paa Knoldene er bestemt hvert Aar ved Vaskning og Optælling af 200 Knolde.

Kartoffelbrok, *Synchytrium endobioticum* (se 104. Meddelelse), er ikke inddraget i Undersøgelserne, men Oplysninger om Sorternes Forhold over for denne frygtede Sygdom er hentet fra tyske og skotske Forsøg.

Resultaterne af ovennævnte Forsøg er samlede i et Skema, der omfatter de 47 Sorter, som hidtil er afprøvede ved Statens plantepatologiske Forsøg.

Følgende Sorter er noget modstandsdygtige over for Bladrullesyge og Mosaiksyge samt Skimmel paa Knoldene: Ackersegen, Beveländer, Bravo, Burbank, Kerrs pink, King George, Majestic, Parnassia, Pepo, Silesia, Wohltmann; af disse Sorter er Ackersegen, Beveländer og Silesia meget modstandsdygtige mod Skimmelangreb paa Toppen, men ingen af Sorterne er saa modstandsdygtige, at Sprøjtning ikke betaler sig.

De tre yderige Sorter: Alpha, Deodara og Erdgold, er modtagelige for Bladrullesyge og Mosaiksyge; men deres Knolde er noget modstandsdygtige mod Skimmel.

Over for almindelig Skurv er: Ackersegen, Beveländer, Deodara, Erdgold, King Edward, King George, Pirola, Richters Imperator og Sharpes Express i nogen Grad modstandsdygtige.

Bilag til 220. Meddelelse.

Kartoffelsorter og Kartoffelsygdomme.

Sortsnavn	Sortens Tidlighed	Knoldenes			Forhold over for Sygdomme				Sortens Oprindelse
		Form	Farve		Bladrulle- og Mosaiksyge	Skimmel		Kartoffel- brok	
			Skallen	Kødet		Top	Knolde		
Ackersegen	m. s.	r.	h.	g.	3	4	3	5	tysk
Akme	s.	r.	hg.	h.	2	2	4	2	svensk
Alpha	s.	r.	h.	g.	2	4	3	2	hollandsk
Askebladet	t.	l.	h.	g.	2	*)	2	2	engelsk
Betula	s.	ro.	lg.	h.	2	4	4	2	tysk
Beveländer	s.	r.	h.	lg.	3	4	4	2	hollandsk
Birgitta	s.	lo.	h.	h.	2	**))	3	2	svensk
Bravo	s.	r.	hg.	g.	3	2	3	2	hollandsk
British Queen	m. t.	o.	h.	h.	2	**))	2	2	engelsk
Burbank	s.	r.	r.	h.	3	3	4	2	amerikansk
Deodara	m. s.	r.	h.	h.	2	3	4	2	tysk
Di Vernon	t.	lo.	g.	h.	2	*)	1	5	engelsk
Duke of York (= Erst- ling)	t.	p.	g.	g.	2	*)	2	2	engelsk
Early Eclipse	t.	o.	h.	h.	2	*)	2	2	engelsk
Erdgold	m. s.	r.	h.	g.	2	**))	4	5	tysk
Field Marshal (= Up to date)	m. t.	o.	hg.	hg.	2	**))	2	2	engelsk
Fürstenkrone	m. t.	lo.	h.	h.	2	2	3	2	tysk
Gelkaragis	m. s.	r.	h.	g.	2	**))	3	2	tysk
Golden Wonder	m. s.	p.	h.	h.	1	**))	3	5	engelsk
Great Scott	m. t.	r.	hg.	h.	2	2	3	5	engelsk
Hammersmith (= Magnum bonum)	m. s.	o.	h.	h.	2	*)	2	2	engelsk
Imperia	m. t.	ro.	hg.	hg.	1	**))	2	2	svensk
Industri	m. s.	r.	h.	g.	1	**))	1	2	tysk
Juli (= Immune Ashleaf)	t.	l.	h.	g.	2	*)	2	5	tysk
Karma	m. s.	r.	h.	h.	2	4	4	2	tysk
Kerrs pink	s.	r.	lr.	h.	3	3	3	5	engelsk
King Edward	m. t.	a. f.	lg. lr.	lg.	2	2	2	2	engelsk
King George	m. t.	ro.	hg.	h.	4	2	4	5	engelsk
Magnum bonum	m. t.	o.	lg.	h.	1	2	4	2	engelsk
Majestic	m. t.	o.	lg.	lg.	3	2	4	5	engelsk
Parnassia	m. s.	ro.	h.	h.	3	3	4	5	tysk
Pepo	m. s.	o.	hg.	hg.	4	2	4	5	tysk
Pirola	s.	ro.	h.	h.	2	3	3	2	tysk
Preussen	m. s.	r.	h.	lg.	2	**))	3	5	tysk
Procentragis	s.	r.	h.	h.	2	**))	3	2	tysk
Rheinland (= Hessen- land) ¹⁾	s.	r.	lg.	st. g.	1	3	4	2	tysk
Richters Imperator	m. t.	r.	hg.	h.	2	2	3	2	tysk
Rubin	s.	r.	lg.	h.	1	2	4	2	polsek
Sharpes Express	t.	l.	h.	h.	2	*)	2	2	engelsk

(fortsættes).

Tabellen fortsat.

Sortsnavn	Sortens Tidlighed	Knoldenes			Forhold over for Sygdomme			Sortens Oprindelse	
		Form	Farve		Bladrulle- og Mosaiksyge	Skimmel			Kartoffel- brok
			Skallen	Kødet		Top	Knolde		
Sharpes Victor	t.	a.	h.	g.	3	*)	2	2	engelsk
Sigyn	m. t.	ro.	hg.	h.	3	2	3	?	svensk
Silesia	s.	r.	h.	h.	3	4	3	2	tysk
Tidlig Rosen	t.	lo.	lr.	h.	2	*)	2	2	amerikansk
Up to date	m. t.	o.	hg.	hg.	2	2	3	2	engelsk
Webbs tidlig	t.	l.	h.	h.	3	*)	2	?	?
Wohlmann	s.	lo.	r.	h.	3	3	3	2	tysk
Æggeblomme	t.	ro.	h.	g.	2	1	1	2	tysk

¹⁾ Rheinland = Industri eller i dette Tilfælde Hessenland.

*) De tidlige Sorter kan ikke med Sikkerhed klassificeres m. H. t. Skimmel paa Toppen; de er i Reglen halvvisne, naar Skimmelangrebet kommer.

**) Der er ikke lagttagelser nok til Klassificering.

Forkortelser:

a. = aflang.	p. = pæreformet.
f. = flad.	r. = rund eller rød.
g. = gul.	ro. = rundoval.
h. = hvid.	s. = sildig.
hg. = hvidgul.	st. g. = stærkt gul.
l. = lang.	t. = tidlig.
lg. = lysegul.	1 = meget modtagelig.
lo. = langoval.	2 = modtagelig.
lr. = lyserød.	3 = noget modstandsdygtig.
m. t. = middeltidlig.	4 = meget modstandsdygtig.
m. s. = middelsildig.	5 = immun, absolut uimod-
o. = oval.	tagelig.

Abonnement paa korte Meddelelser fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur kan tegnes paa ethvert Postkontor og hos Postbudet under Navn af: »Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur«.

Abonnementsprisen er 1 Kr. om Aaret, Postpenge iberegnet.

Trykt i 23,000 Eksemplarer.